

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Informovaný souhlas

Příloha č. 2 – Dotazník pro empirickou část

Příloha č. 3 – Ukázka otevřeného kódování

Příloha č. 4 – Kategorie kódů

Příloha č. 5 – Ukázka karet

Seznam grafů k výsledkům dotazníkového šetření

Graf č. 2 – Otázka 2

Graf č. 3 – Otázka 3

Graf č. 6 – Otázka 6

Graf č. 7 – Otázka 7

Graf č. 8 – Otázka 8

Graf č. 10 – Otázka 11

Graf č. 12 – Otázka 13

Graf č. 13 – Otázka 14

Graf č. 14 – Otázka 15

Graf č. 16 – Otázka 17

Graf č. 17 – Otázka 18

Graf č. 18 – Otázka 20

Graf č. 20 – Otázka 21

Graf č. 21 – Otázka 22

Příloha č. 1 – Informovaný souhlas

Informovaný souhlas s poskytnutím výzkumného rozhovoru a jeho následným vyžitím pro účely diplomové práce

Podpisem vyjadřuji souhlas s následujícími body:

- Byl/a jsem informován/a o účelu rozhovoru, kterým je sběr dat pro potřeby výzkumu diplomové práce s názvem Školní poradenské pracoviště na základní škole. Cílem výzkumu je identifikovat nejčastější problematické oblasti, kterými se školní poradenské pracoviště zabývá a následná spolupráce s pedagogy a rodiči v rámci nastavení vhodných podpůrných opatření.
- Bylo mi sděleno, jak dlouho bude rozhovor a jaký bude mít průběh. Jsem seznámen/a s právem odmítnout odpovědět na jakoukoli otázku.
- Souhlasím s nahráváním následujícího rozhovoru a jeho následným zpracováním. Zvukový záznam rozhovoru nebude poskytnut třetím stranám a po přepsání bude vymazán. Transkripce bude přístupná pouze komisi u obhajoby diplomové práce, jinak nikomu až na anonymní části citované v textu práce, která bude volně dostupná online.
- Byl/a jsem obeznámen/a s tím, jak bude s rozhovory nakládáno a jakým způsobem bude zajištěna anonymita i po skončení rozhovorů, která znemožní identifikaci mé osoby. Nikde nebude uvedeno mé jméno či jiné osobní údaje, díky kterým bych mohl/ a být identifikován/a.
- Dávám své svolení k tomu, aby výzkumnice použila rozhovor pro potřeby své diplomové práce a některé části v ní může citovat, zvuková nahrávka a transkripce rozhovoru však bude po ukončení výzkumu smazána.

Datum:

Podpis respondenta:

Podpis výzkumníka:

**Příloha č. 2 – Dotazník pro empirickou část
Školní poradenské pracoviště na základní škole**

1. V jakém kraji se Vaše škola nachází?
2. Jaký je přibližný počet žáků, kteří navštěvují školu?
 - a) 400 a méně
 - b) 400-500
 - c) 500-600
 - d) 600 a více
3. Je na Vaší škole zřízena přípravná třída?
 - a) Ano
 - b) Ne
4. Je na škole školní poradenské pracoviště?
 - a) Ano
 - b) Ne
5. Vyberte prosím pracovníky, kteří jsou součástí školního poradenského pracoviště na Vaší škole:
 - a) Výchovný poradce
 - b) Školní metodik prevence
 - c) Školní speciální pedagog
 - d) Školní psycholog
 - e) Logoped
 - f) Jiné (prosím uveďte)
6. Jak probíhá spolupráce mezi členy školního poradenského pracoviště?
 - a) Individuálně
 - b) Hromadné schůzky členů ŠPP
 - c) Hromadné schůzky s učiteli a vedením školy
 - d) Spolupráce neprobíhá
 - e) Jiná (prosím uveďte)
7. Schází se Vaše školní poradenské pracoviště pravidelně s pedagogy?
 - a) Ano
 - b) Ne

- c) Ne, ale mohu za členy kdykoliv přijít
 - d) Jiná (prosím uveďte)
8. Je podle Vás dostačující, aby byl součástí školního poradenského pracoviště pouze výchovný poradce a školní metodik prevence?
- a) Ano
 - b) Ne
9. Jaká pozitiva vidíte v rozšířeném modelu školního poradenského pracoviště? Tedy že je součástí školní speciální pedagog a školní psycholog. (otevřená otázka)
10. Vyberte prosím tři nejčastější problémy, které Vaše školní poradenské pracoviště řeší:
- a) Specifické poruchy učení u žáků
 - b) Nadání žáci
 - c) Žáci s odlišným mateřským jazykem
 - d) Sociální znevýhodnění žáků
 - e) Školní neúspěch
 - f) Šikana
 - g) Žák se speciálními vzdělávacími potřebami
 - h) Žák selhává ve výuce
 - i) Výchovné problémy u žáka
 - j) Záškoláctví
 - k) Sebepoškozování
 - l) Problematická docházka do školy u žáka
 - m) Kázeňské problémy
 - n) Poruchy chování/nežádoucí chování u žáka
 - o) Jiná (prosím uveďte)
11. Které stupně podpůrných opatření mají nejčastěji žáci na Vaší škole?
- a) 1. stupeň
 - b) 2. stupeň
 - c) 3. stupeň
 - d) 4. stupeň

12. Vyberte prosím tři nejčastější podpůrná opatření, která mají žáci na Vaší škole:
- a) Plán pedagogické podpory
 - b) Individuální vzdělávací plán
 - c) Asistent pedagoga
 - d) Předmět speciálně pedagogické péče
 - e) Úprava očekávaných výstupů
 - f) Časová úprava rozvrhu
 - g) Modifikace hodnocení
 - h) Využití speciálních pomůcek
 - i) Jiná (prosím uveďte)
13. Jak často dochází ke kontrole/vyhodnocení nastavených podpůrných opatření?
- a) Jednou za tři měsíce
 - b) Vždy v pololetí
 - c) Kontrola se nedělá
 - d) Vyhodnocení se nedělá
 - e) Jiné (prosím uveďte)
14. S kým spolupracuje pracoviště při nastavování podpůrných opatření pro žáka?
- a) S učiteli
 - b) S rodiči
 - c) S asistentem pedagoga
 - d) Se školským poradenským zařízením
 - e) S třídním učitelem
 - f) Jiná (prosím uveďte)
15. Setkáváte se/zaznamenáváte problémy s přijetím podpůrných opatření ze strany učitelů?
- a) Ano
 - b) Ne

16. Problémy s přijetím podpůrných opatření u učitelů jsou následující:

	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
Problémy jsou na 2.stupni					
Problémy jsou na 1.stupni					
Nerespektují doporučení					
Žáků s podpůrným opatřením je ve třídě mnoho					
Učitel nepřijímá asistenta pedagoga					
Doporučení z poradny není konkrétní					

17. Setkáváte se/zaznamenáváte problémy s přijetím podpůrných opatření ze strany rodičů/zákonných zástupců?

- a) Ano
- b) Ne

18. Jaká je ochota rodičů/zákonných zástupců při spolupráci s pracovištěm při nastavování podpůrných opatření?

	Jsou ochotní	Jsou spíše ochotní	Neutrální	Jsou spíše neochotní	Jsou neochotní
Spolupráce					

19. Problémy s přijetím podpůrných opatření u rodičů/zákonných zástupců jsou:

	Souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Nesouhlasím
Neobjednají své dítě do poradny					
S žákem doma nepracují					
Doporučením z poradny pro ně vše končí					

20. Jak byste zhodnotil/a spolupráci s rodiči/zákonnými zástupci?

Velmi pozitivně	Spíše pozitivně	Neutrálně	Spíše negativně	Negativně

21. S jakým školským poradenským zařízením škola spolupracuje?

- a) Pedagogicko-psychologická poradna
- b) Speciálně pedagogické centrum
- c) Středisko výchovné péče
- d) Škola nespolupracuje s žádným

22. Jak byste hodnotil/a spolupráci se školským poradenským zařízením (PPP, SPC, SVP)?

Velmi pozitivně	Spíše pozitivně	Neutrálně	Spíše negativně	Negativně

23. Máte pocit, že doporučení od ŠPZ jsou si velmi podobná?

- a) Ano
- b) Ne

24. Kdo řídí asistenty pedagoga?

- a) Třídní učitel
- b) Školní poradenské pracoviště
- c) Vedení školy
- d) Nikdo

Příloha č. 3 – Ukázka otevřeného kódování

KÓDY

1. Problémy u dětí
2. Podpůrná opatření
3. Rodina / spolupráce s rodiči
4. Doporučení z ŠPZ
5. PPP
6. SPC
7. Externí rozvíjení
8. Právní ŠPP
9. Práce ŠPP
10. Ověřovací poradce
11. Metodika prevence
12. Speciální pedagog
13. Školní psycholog
14. Učitelé a PO
15. Školní ředitel
16. Doporučení do ŠPZ - o kteru vypracováno
17. ŠPP a pedagogové
18. Spolupráce ŠPP
19. Dostupný model ŠPP
20. Spolupráce s ŠPZ
21. Orientační pedagog

MP: Tak od rodičů ne. Protože čekají, že jejich děti budou nosit jedničky. A u učitelů... tak nebylo tomu tak vždy, ale teď je mnoho žáků s doporučením, takže se to stává časté a obvyklé. V podstatě je to norma. Ale jak říkám, teď to tak je.

H: Znamenáváte nějaké překážky při realizaci podpůrných opatření?

MP: Ne, za předpokladu, že jsou dobře nastavená. Možná jedině že když nejsou finance, tak není asistent pedagoga no.

H: Myslíte, že má školní klima vliv na práci ŠPP nebo přijetí podpůrných opatření?

MP: Tak určitě, souvisí to. Je důležitá pohoda a klid, jak pro učitele, tak i pro žáky. Hlavně je školní klima důležitá podpora.

H: Jak probíhá proces doporučení žáka do ŠPZ?

MP: No žáci jsou sledováni svým třídním učitelem, nebo za první stupeň, jinak obecně všemi učiteli. Když je problém, tak se to řeší. Buď se jde učitel poradit s námi, jako pracovníky poradny nebo rovnou doporučí na vyšetření. Hodně sledujeme u zápisu prvňáky, často se stává, že mají zkříženou laterálnítu. doporučení do ŠPZ

H: Jak probíhá kontrola nebo vyhodnocení úspěšnosti nastavených podpůrných opatření?

MP: Vždy na konci školního roku se dělá vyhodnocení IVPčka, to se předá zástupkyni jakožto výchovné poradkyni a ta pak poradně. Nebo to sledují asistenti.

H: Jak probíhá spolupráce mezi členy ŠPP?

MP: Tak my se vždy domluvíme. Vždy jednou za měsíc máme porady. Tam výchovný poradce a metodik prevence předá informace učitelům. Prostě podle potřeby spolu spolupracujeme.

H: A jak ŠPP spolupracuje při práci s žákem?

MP: Tak vždy se domluvíme, kdo půjde na sezení se zákonným zástupcem. Pokud je třeba agresivní rodič, tak jde metodik i výchovný poradce. Občas i paní ředitelka, že nás v tom nenechá.

H: Jaká pozitiva vidíte v rozšířeném modelu ŠPP? Tedy že je součástí školní speciální pedagog a školní psycholog?

MP: Rozhodně velká. My nemáme tolik času, abychom vše vyřešili a něco je třeba čistě problematická speciálního pedagoga, takže je super, že ho tu máme. rozšířený model ŠPP

H: V čem konkrétně tedy vidíte přínos těchto dvou pracovníků?

MP: Tak speciální pedagog, tedy u nás, často chodí do tříd a pozoruje ty žáky. Taky vždy poradí, nebo ujistí, že učitelé pracují s žákem dobře a tak. Hlavně i poradí s doporučením, když není něco jasné, nebo je potřeba něco. No a školního psychologa nemáme, což je velká škoda. Hlavně by byl super na psychické problémy u žáků.

H: Je za vás dostačující, aby byl v ŠPP pouze výchovný poradce a metodik prevence?

MP: No... ne. Já třeba nemám sníženou časovou dotaci, takže to dělám navíc. Je prostě problém ta časová dotace. Speciální pedagog nám taky pomáhá s prací.

H: Jak probíhá spolupráce s ŠPZ?

Příloha č. 4 – Kategorie kódů

Kategorie

1. ŠPP - 8. **Průmos ŠPP**

18. Spolupráce ŠPP

1. **Problémy u osob**

9. **Práce ŠPP**

21. **Orientační pedagogika**

2. Pracovníci ŠPP - 10. **Výchovný poradek**

11. **Metodika prevence**

12. **Speciální pedagogie**

13. **Školní psycholog**

19. **Prostřední model ŠPP**

3. Spolupráce ŠPP s ŠPZ a externí poradenství - 20. **Spolupráce s ŠPZ**

16. **Doporučení do ŠPZ - učitel**

4. **Doporučení z ŠPZ**

5. **PPP**

6. **SPC**

7. **Externí poradenství**

4. Spolupráce ŠPP s rodiči - 3. Spolupráce s rodiči

5. Spolupráce ŠPP s pedagogy - 15. **Školní klima**

17. **ŠPP a pedagogové**

6. Podpůrná opatření - 2. **Podpůrná opatření**

14. **Učitelé a PO**

Příloha č. 5 – Ukázka karet

Karta 3 – metodik prevence pro 1. stupeň

I. Kategorie – ŠPP

Metodik prevence vnímá jako klíčový přínos ŠPP především poskytování podpory a odborného poradenství pedagogům. Jeho role zahrnuje také průběžné sledování změn v metodických pokynech Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a jejich zprostředkování učitelům, kteří by vzhledem k náročnosti své profese nemuseli mít kapacitu tyto změny detailně sledovat.

Spolupráce mezi členy ŠPP probíhá individuálně a také na poradách, které jsou jednou za měsíc. Těchto porad se účastní metodik prevence, výchovný poradce a učitelé a předávají si zde informace.

Spolupráce
ŠPP

Kompetence pracovníků ŠPP jsou rozděleny na základě pracovní náplně, se kterou jsou obeznámeni učitelé. Jakožto metodik prevence řeší záškoláctví, poruchy chování, šikanu, kyberšikanu, nerespektování pokynů učitele u žáka a pokud si žák neplní školní povinnosti nebo nenosí pomůcky. Také spolupracuje a komunikuje s SVP. Spolu s ostatními pracovníky jsou při zápisu prvňáků a sledují je, neboť se často stává, že mají zkříženou laterální.

I zde metodik prevence vypověděl, že asistenty pedagoga řídí speciální pedagog, se kterým mají i setkání. Jinak ale asistenta řídí i třídní učitel.

Asistenti
PA

II. Kategorie – Pracovníci ŠPP

Tento metodik prevence působí pouze na 1. stupni a tuto pozici vykonává již 6. rokem. Má magisterský titul v oblasti vzdělávání doplněné o dvouleté studium pro metodiky prevence.

Jeho hlavní náplní práce je řešení rizikového chování, vypracovávání preventivního programu školy, který zároveň vyhodnocuje. Dále tvoří krizový plán školy a školní řád. Spolupracuje s policií, SVP a chodí na porady s OSPODem. Stejně jako výchovný poradce se i metodik prevence účastní výchovných komisí. Obecně se zabývá problémy chování u žáka. Nově musí vést evidenci žáků, kteří mají nárok na bezplatný oběd. Také si vede deník metodika prevence, kde zapisuje veškeré schůzky, který se účastnil, například schůzky s rodiči.

I pro metodika prevence není dostačující, aby byl součástí ŠPP pouze metodik prevence a výchovný poradce, a to hlavně z důvodu časové dotace. Jakožto běžně učící učitel na prvním stupni nemá sníženou časovou dotaci na metodika prevence. Proto práci metodika prevence dělá v čase navíc. V pomoci s prací vidí výhodu speciálního pedagoga, který mu pomáhá. Speciální pedagog navíc chodí na pozorování žáků do tříd. Učitelům potom může poradit, jak s žákem pracovat, a navíc může poradit s doporučením od PPP. Školní psycholog by byl velkým přínosem pro žáky s psychickými problémy.

Rozšířený
model
ŠPP

III. Kategorie – Spolupráce ŠPP s ŠPZ a externími zařízeními

Metodik prevence spolupracuje s SVP a OSPODem. Spolupráci hodnotí neutrálně, záleží na správnosti nastavení PO. S ŠPZ komunikuje nejčastěji ohledně žádosti o vyšetření žáka. Jako negativní hodnotí doporučení od ŠPZ. Doporučení jsou si totiž velmi podobná a již se stalo, že přišlo doporučení na žáka, ale uvedeno bylo jiné jméno. Domnívá se, že mají málo pracovníků, ale klientů naopak hodně, a proto je málo času na doporučení z jejich strany. Metodik prevence uvádí, že mu chybí zpětná vazba od OSPODu a SVP, pokud je žák navštívil. Naopak od PPP zpětnou vazbu mají a spolupráce funguje.

Spolupráce
s ŠPZ

Doporučení žáka do ŠPZ probíhá tak, že je žák sledován třídním učitelem nebo na druhém stupni všemi ostatními učiteli a pokud u žáka zaznamenají problém, jdou se učitelé buď poradit s pracovníky ŠPP nebo rovnou rodičům doporučí vyšetření žáka v ŠPZ. Učitel napíše zprávu o žákovi a pošle do ŠPZ.

Doporučení do ŠPZ

Kategorie I ŠPP

Pokud je potřeba, aby se schůzky učitele a rodičů zúčastnil pracovník ŠPP, vždy se domluví, kdo půjde. V případě, že se jedná o agresivního rodiče, účastní se jak metodik prevence, tak výchovný poradce. V krajním případě se účastní i ředitel školy.

Spolupráce ŠPP

IV. Kategorie – Spolupráce ŠPP s rodiči

Spolupráci s rodiči metodik prevence hodnotí pozitivně, avšak často setkává s tím, že reedukace žáka s rodiči je minimální. Rodiče spoléhají na školu a práce doma s žákem tudíž není. Žák tedy ve svém výkonu stagnuje nebo se dokonce i horší. Jako problém i uvádí, že rodiče nepředávají škole zprávy o žákovi například od psychiatra.

Spolupráce s rodiči probíhá hlavně osobně v rámci schůzek ve škole. Metodik prevence nabízí konzultační hodiny i telefonické spojení.

V. Kategorie – Spolupráce s pedagogy

Metodik prevence uvádí, že školní klima má určité vliv na práci ŠPP. Jako důležité uvádí, aby na škole panovala pohoda, a klid, jak pro žáky, tak i pro učitele.

ŠPP koná pravidelné setkání s učiteli. Zde jde přítomen výchovný poradce a metodik prevence a tato setkání jsou vždy jednou za měsíc. Zde se předávají informace, například novinky či pokyny MŠMT a řeší se aktuální problémy. Spolupráce ale probíhá i individuálně, podle potřeby pedagogů a pracovníků ŠPP.

VI. Kategorie – Podpůrná opatření

Pro žáky, u kterých se objevuje rizikové chování se vypracovává individuální výchovný plán. Žákům s ADHD je umožněno se uvolnit u práce, například se jít projít a také mají vizuální podporu. V předmětu speciálně pedagogické péče se rozvíjí slabší stránky žáka, jako například vizuomotorika, grafomotorika, sluchová a zraková percepce.

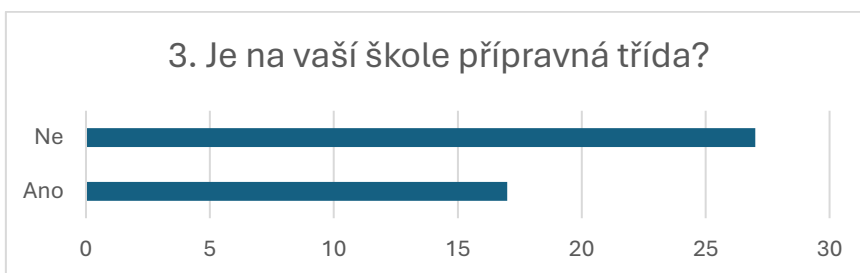
Vyhodnocení nastavených PO, respektive vyhodnocení IVP se dělá vždy na konci školního roku a předá se výchovné poradkyni a ta to poté předá PPP. Asistenti pedagoga průběžně sledují, jak PO u žáka fungují.

Vzhledem k rostoucímu počtu žáků s podpůrnými opatřeními se tato skutečnost stává běžnou praxí, což někteří pedagogové vnímají spíše negativně.

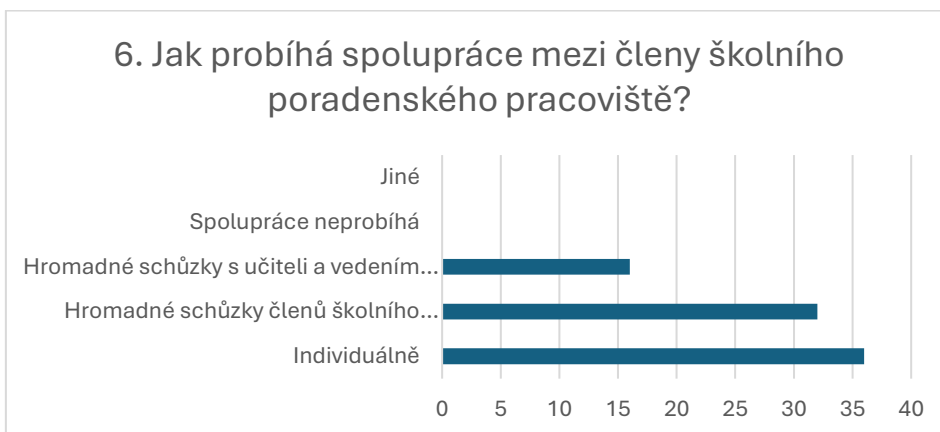
Graf č. 2 – Otázka 2

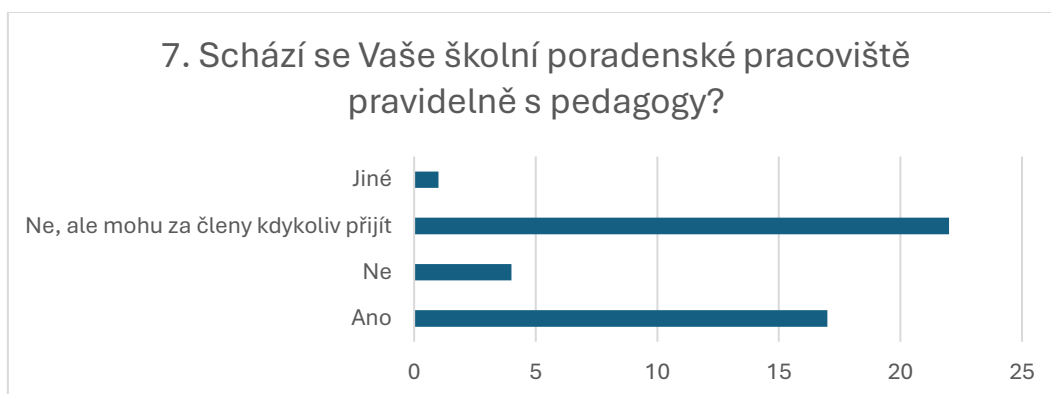
Graf č. 3 – Otázka 3

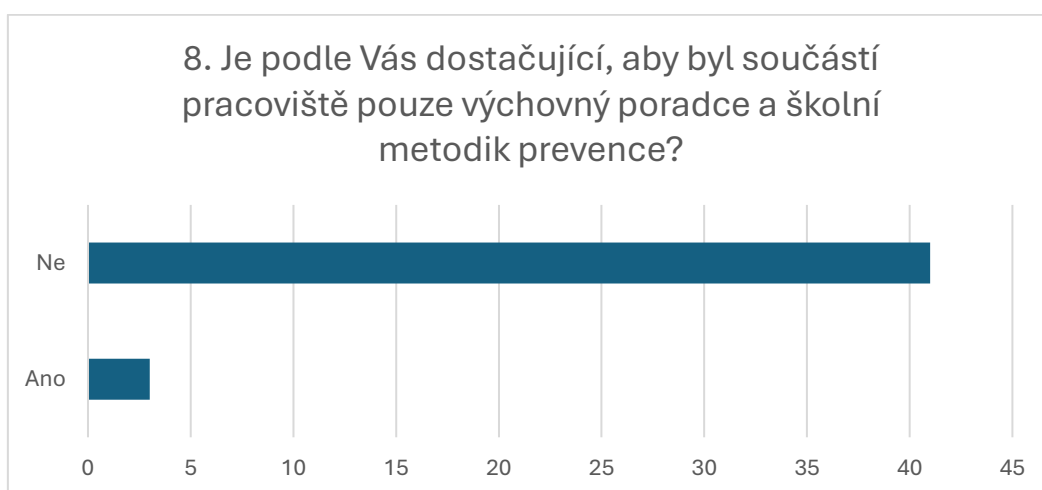
Graf č. 6 – Otázka 6

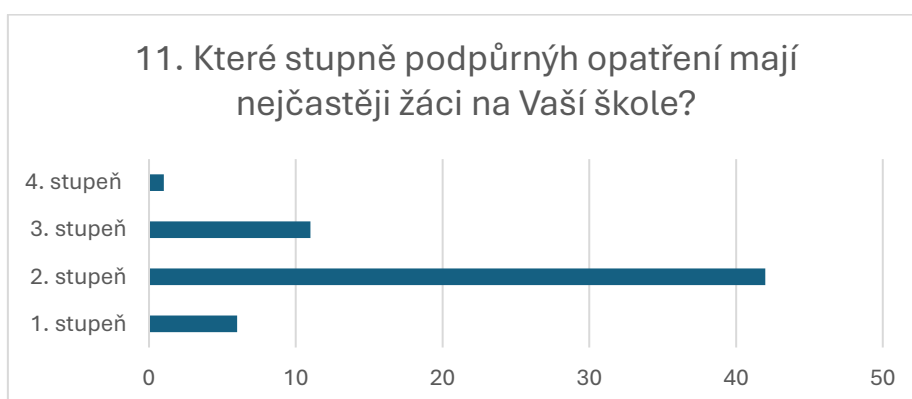
Graf č. 7 – Otázka 7

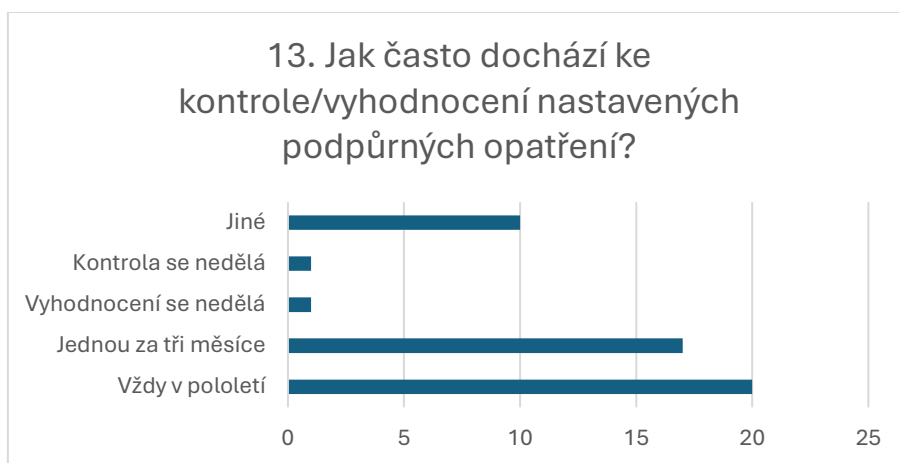
Graf č. 8 – Otázka 8

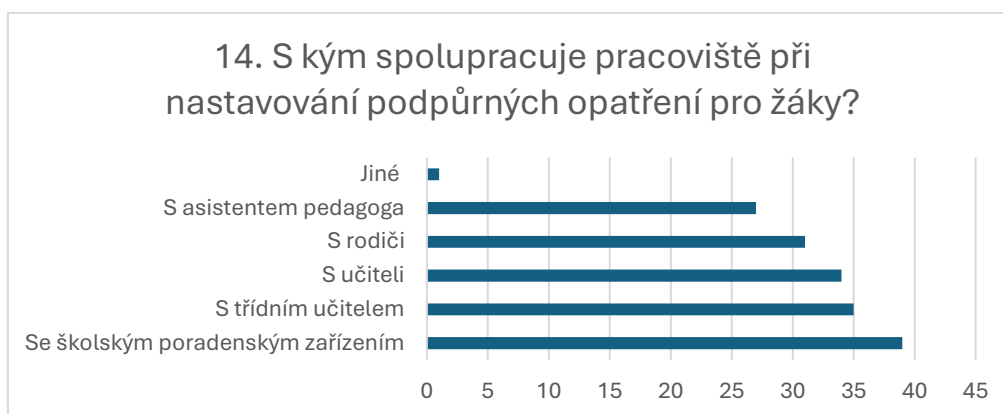
Graf č. 10 – Otázka 11

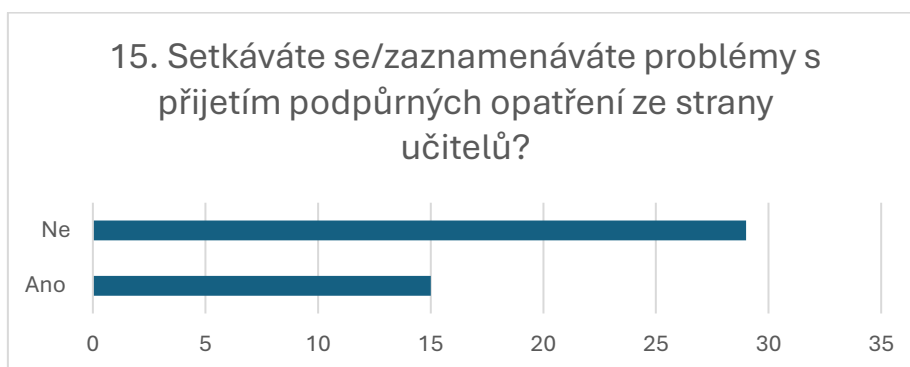
Graf č. 12 – Otázka 13

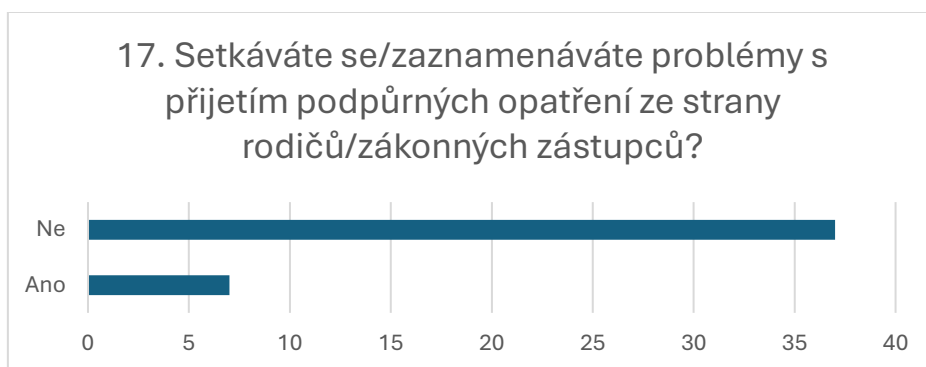
Graf č. 13 – Otázka 14

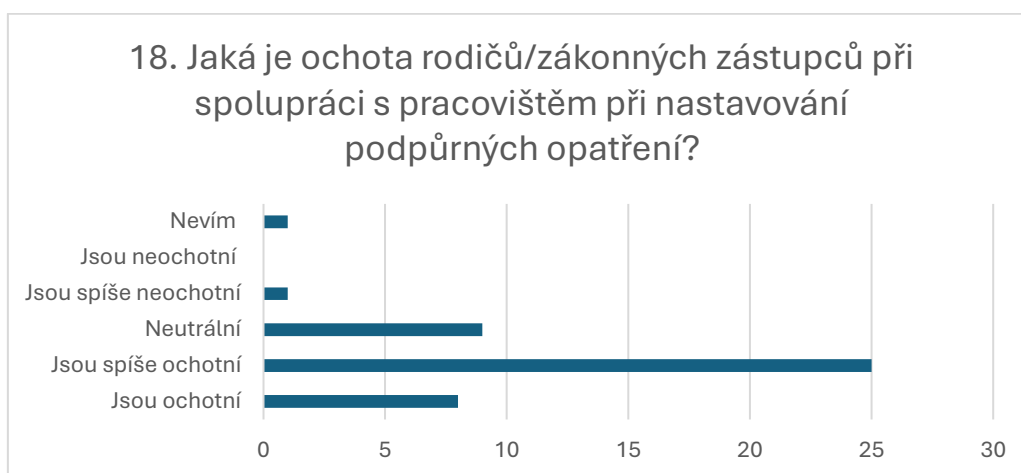
Graf č. 14 – Otázka 15

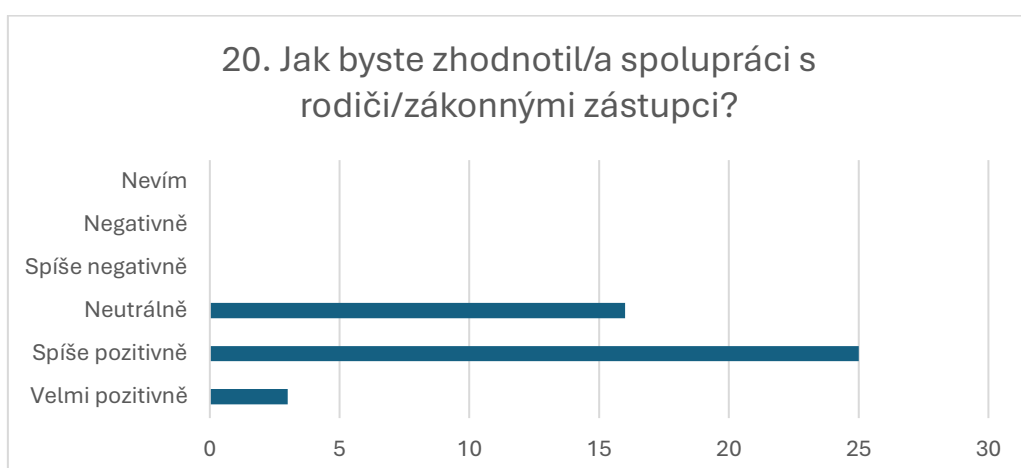
Graf č. 16 – Otázka 17

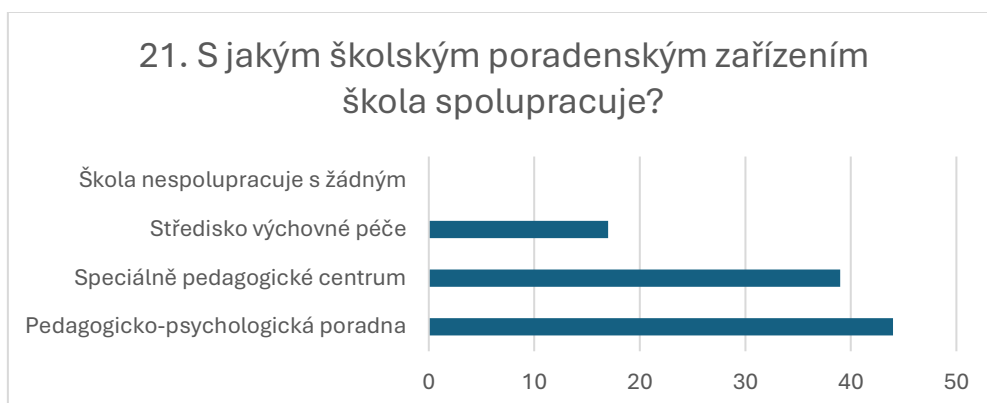
Graf č. 17 – Otázka 18

Graf č. 18 – Otázka 20

Graf č. 20 – Otázka 21

Graf č. 21 – Otázka 22

